

PERSONVERNEMNDA

Vår dato:
17.11.2025

Deres dato:

Unntatt offentlighet
Offl. § 13, jf. popplyl. § 24 (1) og fvl. § 13

Vår referanse:
25/12978

Deres referanse:

Vedtak i sak PVN-2024-35

Datatilsynets referanse: 24/03324-5.

Saken gjelder klage fra A på Datatilsynets vedtak 27. september 2024, der Datatilsynet la til grunn at Nav hadde rettslig grunnlag for å gjøre oppslag i As journal i Navs fagsystemer, jf. personvernforordningen artikkel 6. nr. 1 bokstav e.

1. Sakens bakgrunn

A kontaktet Datatilsynet 16. august 2024 og klaget på Nav Lørenskogs oppslag i hans personopplysninger i Navs fagsystemer. A viste til at oppslagene som ble foretatt i perioden oktober til desember 2023 og i 2024, var uberettigede. A la ved Navs brev 14. august 2024, hvor Nav gjorde rede for de aktuelle oppslagene, og sitt eget brev til Lørenskog kommune 8. mars 2023.

Datatilsynet avsluttet saken i beslutning 22. august 2024 uten å foreta ytterligere undersøkelser. Tilsynet viste til at Nav har undersøkt oppslagene og kommet til at det var et «tjenstlig behov» for å foreta dem. Datatilsynet la til grunn at tilsynet ikke har mulighet til å overprøve denne vurderingen.

A påklaget beslutningen 31. august 2024. På grunnlag av klagen omgjorde Datatilsynet beslutningen, og traff 27. september 2024 vedtak med følgende konklusjon:

«Datatilsynets vedtak av 22. august 2024 om ikke å gjøre nærmere undersøkelser i saken omgjøres. Datatilsynet vedtar i stedet at NAVs ansatte ikke har gjort ulovlige oppslag på deg.»

Datatilsynet la til grunn at oppslagene var nødvendige for å utføre pålagte arbeidsoppgaver. Behandlingen hadde derfor rettslig grunnlag i personvernforordningen artikkel 6 nr. 1 bokstav e («nødvendig for å utføre en oppgave i allmennhetens interesse eller utøve offentlig myndighet som den behandlingsansvarlige er pålagt»). Datatilsynet viste videre til at Navs virksomhet er lovregulert, og at kravet til supplerende rettsgrunnlag etter personvernforordningen artikkel 6 nr. 3 i alminnelighet vil være oppfylt såfremt oppslaget er saklig begrunnet i den ansattes arbeidsoppgaver.

A klaget rettidig på vedtaket 7. oktober 2024. Saken ble oversendt til Personvernemnda ved brev 23. oktober 2024. Partene ble orientert om saken i brev fra nemnda, og fikk anledning til å

komme med kommentarer. A har gitt sine merknader i e-post til nemnda 17. november 2024. I e-post til nemnda 16. juni 2025 oversendte A et nytt brev fra Nav, som er datert 13. juni 2025.

Saken ble behandlet i nemndas møte 17. november 2025. Personvernemnda hadde følgende sammensetning: Marius Stub (leder), Ruth Louise Osborg (nestleder), Morten Goodwin, Malin Tønseth, Malgorzata Agnieszka Cyndecka, Heri Ramampiaro og Bjørn Aslak Juliussen. Fra nemndas sekretariat var fagdirektør Anette Klem Funderud, førstekonsulent Soz Abdul-Rahman og konsulent Anders Mørstad Bråthen til stede.

2. As syn på saken i korte trekk

Nav Lørenskog har opplyst at det ble foretatt oppslag i hans journal 2. oktober 2023, 14. oktober 2023, 24. oktober 2023, 2. november 2023, 30. november 2023, 16. desember 2023, 4. november 2024, 7. november 2024 og 11. november 2024. I denne perioden bodde han ikke i Lørenskog kommune, og det forelå derfor ikke et tjenstlig behov for å foreta oppslagene.

At Nav viser til sine generelle arbeidsoppgaver, er ikke tilstrekkelig. Nav har bare behandlingsgrunnlag dersom oppslagene var nødvendige for å utføre konkrete arbeidsoppgaver.

3. Navs syn på saken i korte trekk

Nav Lørenskog fastholder at oppslagene var nødvendige.

A rettet hyppige henvendelser til Nav Lørenskog i den aktuelle perioden, til tross for at han hadde flyttet til Oslo og ikke ble fulgt opp av dette Nav-kontoret. Oppslagene er gjort for å kunne følge opp og fordele hans henvendelser til rett enhet, slik at han kunne få svar på de spørsmål han har reist.

4. Personvernemndas vurdering

4.1 Innledning

Sakens hovedspørsmål er om Nav Lørenskog hadde rettslig grunnlag for å gjøre oppslag i As journal i sine fagsystemer.

Datatilsynet la i den opprinnelige beslutningen til grunn at tilsynet «ikke har mulighet» til å overprøve Navs vurdering av hvorvidt det var nødvendig å gjøre oppslag i fagsystemene. I omgjøringsvedtaket gis det i stedet uttrykk for at nødvendighetsvurderingen vil bero på et «faglig skjønn som Datatilsynet har begrensede forutsetninger for å overprøve». Etter nemndas syn er det den siste tilnæringsmåten som er mest treffende. Personvernforordningen artikkel 57 nr. 1 bokstav a fastslår at Datatilsynet skal «føre tilsyn med og håndheve anvendelsen av denne forordning». Datatilsynet er tilsynsmyndighet når det gjelder spørsmål om det foreligger rettslig grunnlag for behandling av personopplysninger, og må derfor kunne overprøve Navs vurdering av dette spørsmålet.

Når det gjelder faglige spørsmål, vil det ofte kunne være naturlig å tillegge Navs vurdering atskillig vekt. Nemnda kan imidlertid ikke se at spørsmålet om nødvendigheten av oppslagene i denne saken, har en så utpreget faglig karakter at det er grunn til å utvise noen tilbakeholdenhet ved prøvingen.

4.2 Foreligger det behandlingsgrunnlag?

Det er på det rene at oppslagene i Navs fagsystemer utgjør «behandling» av «personopplysninger», jf. personvernforordningen artikkel 4 nr. 1 og 2. Skal behandlingen være lovlig, må den ha rettslig grunnlag i artikkel 6, samt i artikkel 9 dersom behandlingen også omfatter særlige kategorier opplysninger (for eksempel helseopplysninger). I tillegg må behandlingen skje på en lovlig, rettfærdig og åpen måte, jf. artikkel 5, slik at blant annet den registrertes rettigheter fastsatt i personvernforordningen kapittel III ivaretas.

Nemnda legger til grunn at aktuelle rettslig grunnlag (behandlingsgrunnlag) i denne saken er artikkel 6 nr. 1 bokstav e («nødvendig for å utføre en oppgave i allmennhetens interesse eller utøve offentlig myndighet som den behandlingsansvarlige er pålagt»). I den utstrekning det er tale om behandling av særlige kategorier av personopplysninger i artikkel 9, antar nemnda at et aktuelt rettslig grunnlag kan være artikkel 9 nr. 2 bokstav b («oppfylle sine forpliktelser [...] på området [...] trygderett og sosialrett»).

Vilkåret i artikkel 6 nr. 1 bokstav e må ses i sammenheng med artikkel 6 nr. 3, som krever at grunnlaget for behandlingen må være fastsatt i «unionsretten» eller i «medlemsstatenes nasjonale rett». Artikkel 6 nr. 1 bokstav e gir derfor ikke i seg selv tilstrekkelig behandlingsgrunnlag. Det kreves i tillegg et supplerende rettsgrunnlag enten i nasjonal rett eller unionsretten.

Datatilsynet har i sitt vedtak 27. september 2024 funnet «det sannsynliggjort at oppslagene var 'nødvendig[e]' for å utføre pålagte arbeidsoppgaver, jf. personvernforordningen artikkel 6 nr. 1 bokstav e)». Datatilsynet viste videre til at Navs virksomhet er «gjennomgående lovregulert», og at kravet til supplerende rettsgrunnlag «i alminnelighet være oppfylt såfremt oppslaget er saklig begrunnet i den ansattes arbeidsoppgaver».

Etter nemndas syn det ikke tilstrekkelig at Navs virksomhet «gjennomgående» er lovregulert. Artikkel 6 nr. 3 krever i tillegg at det foreligger et rettslig grunnlag i nasjonal rett (f.eks. lov eller forskrift) som gjør den aktuelle behandlingen «nødvendig for å utføre en oppgave i allmennhetens interesse eller utøve offentlig myndighet som den behandlingsansvarlige er pålagt». I Prop. 56 LS (2017–2018) punkt 6.3.2 side 33 drøftes kravene til det supplerende rettsgrunnlaget slik:

«For behandling etter bokstav e kreves det etter ordlyden [i artikkel 6 nr. 3] kun at formålet med behandlingen skal være nødvendig for å utføre en oppgave i allmennhetens interesse eller utøve offentlig myndighet, noe som kun er en gjentakelse av ordlyden i [artikkel 6 nr. 1] bokstav e. Det synes derfor å være tilstrekkelig etter ordlyden at det supplerende rettsgrunnlaget gir grunnlag for å utøve myndighet eller å utføre en oppgave i allmennhetens interesse, og at det er nødvendig for den behandlingsansvarlige å behandle personopplysninger for å utøve myndigheten eller utføre oppgaven som følger av det supplerende rettsgrunnlaget.

Samlet sett taler altså ordlyden i artikkel 6 nr. 3 for at det må påvises et supplerende rettsgrunnlag i unionsretten eller nasjonal rett, men at det ikke er nødvendig at det supplerende rettsgrunnlaget uttrykkelig regulerer behandling av personopplysninger. Departementet viser i denne forbindelse også til artikkel 35 nr. 10, hvor det forutsetningsvis fremgår at det rettslige grunnlaget for behandling etter artikkel 6 nr. 1 bokstav c og e ikke behøver å spesifikt regulere behandlingsaktivitetene.

Heller ikke forordningens fortale gir støtte for et ubetinget krav om at behandlingen av personopplysninger må være regulert uttrykkelig i det supplerende rettsgrunnlaget. Fortalepunkt 45 gir uttrykk for at behandlingen i disse tilfellene bør 'ha rettslig grunnlag i unionsretten eller medlemsstatenes nasjonale rett', men at det ikke kreves 'en særlig lovbestemmelse for hver enkelt behandling'.

Dersom behandlingen av personopplysninger utgjør et inngrep i retten til privatliv etter Grunnloven § 102 eller EMK artikkel 8, kan det imidlertid være nødvendig med et mer spesifikt rettslig grunnlag for behandlingen enn det ordlyden i forordningen kan tilsi. Det følger også uttrykkelig av fortalepunkt 41 at et rettslig grunnlag bør være «tydelig og presist, og anvendelsen av det bør være forutsigbar for personer som omfattes av det, i samsvar med rettspraksisen til Den europeiske unions domstol ('Domstolen') og Den europeiske menneskerettsdomstol». Med andre ord må forordningens krav om supplerende

rettsgrunnlag for behandlingen tolkes og anvendes i tråd med de menneskerettslige kravene til rettsgrunnlag for inngrep i retten til privatliv. Dette innebærer at det må foretas en nærmere vurdering av rettsgrunnlaget og behandlingen, hvor det blant annet må legges vekt på hvor inngripende behandlingen er. Etter omstendighetene kan utfallet av en slik vurdering bli at det kreves et mer spesifikt grunnlag enn det som kan synes å være minimumskravene etter ordlyden i forordningen.»

Etter nemndas syn kan både sosialtjenesteloven § 43 a første ledd og Nav-loven § 4 a utgjøre supplerende rettsgrunnlag etter bokstav e.

Sosialtjenesteloven § 43 a første ledd regulerer blant annet Navs behandling av personopplysninger. Bestemmelsen lyder slik:

«§ 43 a. Behandling av personopplysninger

Kommunen, statsforvalteren, Statens helsetilsyn og Arbeids- og velferdsdirektoratet kan behandle personopplysninger, herunder personopplysninger som nevnt i personvernforordningen artikkel 9 og 10, når dette er nødvendig for utførelsen av oppgaver etter loven her.»

Det fremgår av Prop. 135 L (2019–2020) kapittel 13.5 at bestemmelsen omfatter behandling av personopplysninger for å beregne ytelser og avgifter, samt for å gi brukere opplysninger om forventet ytelse, dersom dette var formålet med innhenting av opplysningene. Behandlingsadgangen begrenses imidlertid av kravet om at behandlingen må være «nødvendig». Nødvendighetskravet innebærer at oppslaget må være knyttet til konkret saksbehandling eller til en annen lovpålagt oppgave Nav skal utføre.

NAV-loven § 4 a første ledd gir Arbeids- og velferdsetaten adgang til å:

«behandle personopplysninger, herunder personopplysninger som nevnt i personvernforordningen artikkel 9 og 10, når dette er nødvendig for å utøve myndighet eller utføre andre oppgaver etter de lovene som etaten administrerer».

Nemnda finner at disse bestemmelsene gir tilstrekkelig rettslig grunnlag for Navs behandling av As personopplysninger. Nemnda anser oppslagene som nødvendig for å besvare As henvendelser og utføre Navs lovpålagte oppgaver, herunder å identifisere hvilken sak henvendelsen gjaldt og vurdere om henvendelsen skulle behandles av Nav Lørenskog eller oversendes til en annen enhet. Nemnda viser til det Nav har opplyst om dette. Det er en nær tidsmessig sammenheng mellom As henvendelser og oppslagene. Dette underbygger at oppslagene var en direkte oppfølging av disse henvendelsene.

Nemnda finner etter dette at Nav hadde rettslig grunnlag for å gjøre oppslag i As personopplysninger i fagsystemene i forbindelse med behandlingen av servicemeldingene, jf. forordningen artikkel 6 nr. 1 bokstav e med supplerende rettsgrunnlag i sosialtjenesteloven § 43 a første ledd og Nav-loven § 4a, jf. artikkel 6 nr. 3.

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er enstemmig.

4.3 Konklusjon

Datatilsynets vedtak 27. september 2024 stadfestes.

Marius Stub
leder

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevet underskrift.